

De Helhuizen

*Helhuizen, waarom zijt ge zo geheten,
hoe kom je aan die naam, Joost mag het weten,
met bewoners met klinkende namen, als de Bisschop en Prins,
die in Bisschoppelijke steden en Residenties zijn gelijke vindt,
ge zijt zo mooi met uw hoeven en land,
en die machtige berg op de achterhand,
wie kozen als eersten deze toen nog woeste stee,
om hier te gaan wonen, misschien nog zonder vee,
hoe woonden ze, was het een huis of was een hut ook goed,
in de eenzame velden bij de berg aan de voet,
en op wild groot of klein, hier te gaan jagen,
in de zomer en in het kortst van de dagen,
hoe voelden ze zich van de wereld verlaten,
als ze ingesneeuwd om het haardvuur heen zaten,
wij vragen ons af hoe of wie waren ze wel,
maar hun nageslacht woont wellicht nog in de Hel,
de Helle wordt het genoemd zo door de dag,
en noem ik het ook zoals het mag,
is het zo genoemd om zijn toen nog woestenij,
maar ze was toch zo schoon te midden van de hei,
en legden in die zin de eerste steen, zonder het te weten,
van de mooie plaats, die nu Helhuizen mag heten,
waar voorouders aarzelend hun stappen zetten, in het stuivende zand,
zijn nu mooie boerderijen en woonhuizen te midden van hun land.*

Helhuizen is nu al een hele buurtschap, en zijn er de laatste jaren heel wat huizen bij gekomen. Vroeger waren het de Kniepe (later Kolkman), Overweg (later Voortman) en de Klunder, dit is later afgebroken. Van de Klunder is nog zo'n gezegde: "Ik ben Jan Overweg zijn karnemelk niet meer nodig, ik heb zelf de koe melk." Je hebt de Bisschop (Meilink). De naam Meilink komt in deze streek

veel voor. En de Hommelte, die naam zegt mij zo veel. Mijn Overgrootvader Gerrit Jan Struik huwde omstreeks 1830 met Jenneken Hommelte, geboren op de Hommelte. Je hebt ook nog Kamerman, Punderman en de Biester.

De Biester hoorde men vroeger vaak noemen als oppasser (jachttopziener).

Er woonde hier ook nog Hekkert, maar die is naar Amerika vertrokken. Het huis is afgebroken. Alleen een stuk grond, behorend bij Punderman (Hekkertskamp) herinnert nog aan die naam. Dan woonden er Schotman (Rodijk Vloedgraven), de Vukke (Vukkink), Eendeman (Herder), Veldmaat, Brinks, Roolje, en onderaan de berg was vroeger de Heldersnieder.

In latere jaren werd er een zondagschool gebouwd. De Helhuizen stond er vroeger om bekend dat ze vaak erg van de droogte had te lijden, maar daar hoor je nu praktisch niet meer van. Ze is nu doorkruist met harde wegen, die vroeger mulle zandwegen waren. Maar ook moet het vroeger er wel eens echt watersnood zijn geweest, als er een plotselinge dooi kwam, en het smeltwater van veel sneeuw in stromen van de berg afkwam en het niet in de hard bevroren grond kon trekken.